

Opvolging aanbevelingen (peilmoment augustus 2015)

Opgave Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM)

Instandhouding hoofdwegenet (15 oktober 2014)

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de minister van IenM</p> <p>Geef bij de verdeling van de financiële middelen voor het hoofdwegenet prioriteit aan instandhouding. Voorzie hierbij eerst in de maatregelen voor instandhouding van het bijbehorend budget en programmeer de aanleg van nieuwe wegen binnen de dan nog beschikbare ruimte.</p>	<p>De minister wil ruimte overhouden om te prioriteren tussen onderdelen van instandhouding en nieuwe aanleg, om zo doorstroming, veiligheid en duurzaamheid maximaal te bevorderen. De minister stelt dat grootschalig achterstallig onderhoud moet worden voorkomen, maar dat een 'zekere mate van spanning' aanvaardbaar is. De minister geeft aan dat zij op dit moment 'scherp aan de wind zeilt', maar dat er nu geen sprake is van achterstallig onderhoud.</p>	<p>Bij het hoofdwegenet blijft de komende jaren sprake van een spanning tussen de ambities voor aanleg en instandhouding enerzijds en de beschikbare middelen anderzijds. Wij constateren dat de minister in haar reactie niet is ingegaan op de negatieve investeringsruimte op het desbetreffende artikel; blijkens de ontwerpbegroting 2015 van het Infrastructuurfonds (p.29) is dit tekort voor de periode 2014-2020 zelfs toegenomen van € 240 miljoen vorig jaar naar meer dan € 400 miljoen. Ook het achterstallig onderhoud, dat blijkens ons onderzoek de afgelopen jaren verder is toegenomen, moet worden aangepakt. Gezien de inherente ondoelmatigheid van achterstallig onderhoud hopen wij dat de minister en de Tweede Kamer samen kunnen bereiken dat de omvang ervan snel wordt teruggebracht.</p>	<p>IenM - Actie is in uitvoering</p>
<p>Aan de minister van IenM</p> <p>Rapporteer de omvang van het achterstallig onderhoud op het hoofdwegenet aan de Tweede Kamer. Werk het achterstallig onderhoud weg en informeer de Tweede Kamer periodiek over de voortgang hiervan.</p>	<p>De minister voegt sinds 2012 een bijlage bij de begroting van het Infrastructuurfonds waarin zij besluiten over prioriteren toelicht.</p>	<p>Wij hebben vastgesteld dat de financiële consequenties van de instandhouding van het hoofdwegenet bij de besluitvorming in de Kamer onvoldoende zichtbaar is. De informatiepositie van de Kamer ten opzichte van de minister moet volgens ons worden versterkt, omdat de Kamer anders niet goed in staat wordt gesteld haar eigen afwegingen te maken tussen aanleg en onderhoud. Dit past bij het budgetrecht van de Kamer.</p>	<p>IenM - Actie is afgerond¹</p>

¹ In de bijlage bij de Begroting van het Infrastructuurfonds 2016 wordt inzicht gegeven in de beoogde en feitelijk behaalde prestaties en de begrote bedragen voor beheer en onderhoud; de besluiten over prioriteren worden daarin toegelicht.

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de minister van IenM</p> <p>Voer het baten-lastenstelsel volledig in bij Rijkswaterstaat.</p>	<p>De minister zal in 2015 het functioneren van het agentschap Rijkswaterstaat doorlichten. Over de volledige invoering van het baten-lastenstelsel bij Rijkswaterstaat zal zij met de minister van Financiën in overleg treden wanneer uit de doorlichting blijkt dat dit zal leiden tot verbetering van de besluitvorming over de instandhoudingskosten en de dekking daarvan.</p>	<p>Wij denken dat de verbeteringen die de minister schetst voor de financiering van de instandhouding van het hoofdwegennet onvoldoende zijn om herhaling van de budgettaire problemen van 2003 en 2011 te voorkomen. Om de problemen structureel op te lossen moet volgens ons onder andere het baten-lastenstelsel bij Rijkswaterstaat volledig worden doorgevoerd. Deze stap draagt bij aan het aanzienlijk verbeteren van de informatievoorziening over de instandhouding van het hoofdwegennet. Daardoor zal ook de uitoefening van het budgetrecht door de Tweede Kamer worden versterkt. De minister zou volgens ons, wanneer zij in 2015 bij de doorlichting van Rijkswaterstaat de waarde van het baten-lastenstelsel in kaart brengt, niet geïsoleerd moeten kijken naar het functioneren van Rijkswaterstaat zelf, maar ook naar goede voorbeelden uit binnen- en buitenland. Wij willen daaraan graag een bijdrage leveren.</p>	<p>IenM - Actie is in uitvoering</p>
<p>Aan de minister van IenM</p> <p>Overweeg om in plaats van de afzonderlijke budgetteringsregimes een integraal instandhoudingsregime voor het hoofdwegennet en integrale prestatieafspraken, met een jaarlijkse instandhoudingsbijdrage voor alle vormen van instandhouding.</p>	<p>De minister zal in 2015 het functioneren van het agentschap Rijkswaterstaat doorlichten. Of de volledige instandhoudingsopgave door middel van prestatieafspraken kan worden vormgegeven, neemt zij hierin mee.</p>		<p>IenM - Actie is in uitvoering</p>

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de minister van IenM</p> <p>Verbeter de informatiehuishouding binnen Rijkswaterstaat zodanig dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> -er actueel inzicht ontstaat in het totaal van het in stand te houden areaal van hoofdwegen, zowel kwalitatief als kwantitatief; -de kwaliteit van het hoofdwegen-net kan worden gerelateerd aan de beschikbare financiële middelen en de al dan niet uitgevoerde werkzaamheden; -verschillende onderhoudsscenario's kunnen worden ontwikkeld. 	<p>De minister geeft aan dat het verbeteren van de informatievoorziening een hoge prioriteit heeft. De maatregelen zijn gericht op de verbetering van de areaalgegevens voor de contractering en het op orde houden van de areaalgegevens. Ook aan het inzichtelijker maken van de relatie tussen prestaties, kosten en risico's wordt door Rijkswaterstaat gewerkt door risico gestuurd beheer en onderhoud verder vorm te geven.</p>	<p>Wij denken dat de verbeteringen die de minister schetst voor de financiering van de instandhouding van het hoofdwegenet onvoldoende zijn om herhaling van de budgettaire problemen van 2003 en 2011 te voorkomen. Om de problemen structureel op te lossen moet volgens ons onder andere het inzicht in het areaal verder worden verbeterd. Deze stap draagt bij aan het aanzienlijk verbeteren van de informatievoorziening over de instandhouding van het hoofdwegenet. Daardoor zal ook de uitoefening van het budgetrecht door de Tweede Kamer worden versterkt.</p>	<p>IenM - Actie is in uitvoering</p>
<p>Aan de minister van IenM</p> <p>Zorg bij de instandhouding van het hoofdwegenet voor een ambitieuze toepassing van het 'life cycle' denken.</p>	<p>De minister geeft aan dat er sinds 2012 nieuwe investeringsbesluiten worden genomen op basis van de kostenramingen over de gehele levenscyclus (LCC). Eind 2014 is er één integraal LCC-kader beschikbaar.</p>	<p>Wij denken dat de verbeteringen die de minister schetst voor de financiering van de instandhouding van het hoofdwegenet onvoldoende zijn om herhaling van de budgettaire problemen van 2003 en 2011 te voorkomen. Om de problemen structureel op te lossen moet volgens ons onder andere Life Cycle Costing daadwerkelijk in de praktijk toegepast gaan worden. Deze stap draagt bij aan het aanzienlijk verbeteren van de informatievoorziening over de instandhouding van het hoofdwegenet. Daardoor zal ook de uitoefening van het budgetrecht door de Tweede Kamer worden versterkt.</p>	<p>IenM - Actie is afgerond²</p>
<p>Aan de minister van IenM</p> <p>Ontwikkel bij nieuwe prestatieafspraken met Rijkswaterstaat ook indicatoren voor doelmatigheid van de instandhouding.</p>	<p>De minister onderzoekt wat de mogelijkheden zijn om doelmatigheid explicieter in beeld te brengen.</p>		<p>IenM - Actie is in uitvoering</p>

² De instandhouding krijgt reeds bij de besluitvorming voor nieuwe aanleg aandacht, door de onderhoudskosten over de hele levenscyclus in beeld te brengen (Life Cycle Costing, LCC) en derhalve niet alleen de kosten voor aanleg, maar ook de kosten voor onderhoud in de besluitvorming mee te wegen. Bij het projectbesluit wordt, naast het bedrag voor aanleg, ook een bedrag voor onderhoud op de begroting gereserveerd. Inmiddels is een integraal LCC-kader beschikbaar.